

Next Generation Learning

Congresmagazine | najaar 2025

Het congres voor
professionals uit
het onderwijs en
de kinderopvang

het
nationaal
onderwijs
congres
Caribbean

Voorwoord

Kinderen voorbereiden op hun toekomst

We zeggen het vaak: "We willen kinderen voorbereiden op hun toekomst." Maar zijn we eerlijk gezegd niet soms geneigd om ze op te leiden voor onze verleden tijd? Voor een wereld die niet meer bestaat?

Het Nationaal Onderwijs Congres Caribbean doorbreekt dit jaar dat patroon. Met het thema Next Generation Learning wordt écht gekeken naar de wereld van morgen. Wat hebben kinderen nodig in een samenleving waarin technologie een hoofdrol speelt, waarin flexibiliteit essentieel is en waarin samenwerken over culturen en grenzen heen dagelijkse kost is?

Het antwoord ligt niet in één methode of gadget, maar in een combinatie van visie, vertrouwen en lef. Lef om los te laten wat niet meer werkt. Lef om te investeren in nieuwe ideeën. Lef om je nek uit te steken en dat doet de Rolf groep.

Blijf geïnspireerd, blijf groeien, en blijf deel uitmaken van de onderwijsrevolutie. Welkom bij het Nationaal Onderwijs Congres Caribbean, Next Generation Learning!

Namens onze onderwijsadviseurs en de organisatie van het congres.

Win een van de pakketten met Rolf puzzels en materialen!

Laat je gegevens achter en maak kans!

Onderwijs voor de volgende generatie

Bouw aan een cultuur van talentontwikkeling

Door Luk Dewulf

Stel je voor: een onderwijsaanpak waarin niet het tekort maar het talent centraal staat. Waarin we kinderen niet beoordelen op wat moeizaam gaat, maar juist begeleiden in datgene wat hen moeiteloos aangaat. Wat zou er gebeuren als we met diezelfde bril ook naar leraren, begeleiders en schoolteams kijken?

Luk Dewulf neemt je mee in een vernieuwende kijk op talentontwikkeling die inmiddels op tientallen scholen in Nederland, Vlaanderen, Kenia, Berlijn en ook op Curaçao en Bonaire in praktijk wordt gebracht. Samen met Els Pronk ontwikkelde hij een methode die kinderen én volwassenen helpt om woorden te geven aan hun unieke talenten.

Talent: wat je moeiteloos doet, met glinsters in je ogen

In deze benadering is talent geen synoniem voor excellentie. Het gaat niet om uitblinken, maar om activiteiten die vanzelf lijken te gaan. Waar je energie van krijgt, waar je plezier aan beleeft, die je in een flow brengen. Talent is wat je doet met glinsters in je ogen. En het raakt aan iets diepers: het gevoel jezelf te mogen zijn.

Voor kinderen betekent dit dat we verder kijken dan cijfers of gedrag. We stellen vragen als: "Waar word jij blij van?" of "Wat doe jij zonder dat iemand het vraagt?" Zo ontdek je verborgen krachten. Wat eerst storend gedrag leek – bijvoorbeeld druk zijn of veel vragen stellen – blijkt dan ineens een uiting van creativiteit, nieuwsgierigheid of doorzettingsvermogen.

Ook de leraar heeft talent

Maar deze aanpak gaat niet alleen over kinderen. Minstens zo belangrijk is dat professionals in het onderwijs hun eigen talenten (her)ontdekken. Want als jij weet waar je energie van krijgt, sta je steviger in de klas. Je straalt rust uit, voelt meer werkplezier en bent met meer betrokkenheid aanwezig. Talentontwikkeling is geen trucje, het is een houding, een cultuur. Eentje die een hele school kan doordringen.

Win een boek van Luk DeWulf

Laat je gegevens achter en maak kans!

Luk Dewulf

Wist je dat? Een oprecht compliment aan je collega's of leerlingen levenslang kan blijven hangen.

Samen met Peter Beschuyt ontwikkelden Dewulf en Pronk een referentiekader van 39 talenten, verdeeld over vijf categorieën. Daarmee kun je het unieke profiel van elk kind én elke volwassene in kaart brengen. Niet om te labelen, maar om taal te geven aan wat vaak onzichtbaar blijft.

Eén zin die blijft hangen

Wat in de praktijk opvalt: deze aanpak werkt. Eén welgemeende zin – zoals "Jij brengt rust in de groep" of "Jij stelt vragen die het verschil maken" – kan levenslang blijven hangen. Leraren merken dat het contact met leerlingen verdiept, dat motivatie groeit en dat samenwerking soepeler verloopt.

Vandaag is deze aanpak uitgegroeid tot een internationale beweging die hoopvol vooruitkijkt. In tijden van prestatiedruk en complexiteit biedt ze een helder kompas: zie wat leeft. Benoem wat klopt. En bouw samen aan een generatie die stevig en authentiek in het leven staat.

Over Luk Dewulf

Luk Dewulf is pedagoog en expert in talentontwikkeling. Hij verdiepte zich in positieve psychologie en waarderend werken, en schreef meerdere boeken over talent en burn-out. Samen met Els Pronk ontwikkelde hij een praktijkgerichte methode die inmiddels op honderden scholen wordt toegepast. Luk is een veelgevraagd spreker in binnen- en buitenland.

Next Generation Learning onder de Caribische zon

Hoe de Rolf groep met lef, liefde en hart voor leren het onderwijs op de Caribische eilanden vooruithelpt

Er is één ding dat je zeker weet als je in het onderwijs werkt: stilstand is geen optie. Terwijl de wereld om ons heen in een razend tempo verandert – denk aan AI, klimaatverandering, TikTok-trends en kinderen die handiger zijn met een iPad dan jij met je koffiemachine – staat ook het onderwijs nooit stil. Gelukkig maar. Want wat gisteren werkte, is vandaag alweer verouderd. En onze kinderen? Die verdienen onderwijs dat meebeweegt, vooruitdenkt én inspireert.

Daar, precies op dat kruispunt tussen vernieuwing en verbinding, vind je de Rolf groep. En ja, ook op de Dutch Caribbean!

Onderwijs in beweging – letterlijk én figuurlijk

Wie ooit dacht dat onderwijs alleen over boeken, klassen en methodes ging, heeft de memo gemist. Onderwijs is mensenwerk. Het is bouwen aan zelfvertrouwen, aan kritisch denken, aan sociale vaardigheden. Het is kinderen helpen hun plek in de wereld te vinden – een wereld die allesbehalve voorspelbaar is.

De Rolf groep snapt dat als geen ander. Al jarenlang zijn ze actief op de eilanden. Niet met een gestandaardiseerde aanpak, maar met maatwerk, betrokkenheid en een tomeloze drive om écht verschil te maken. Waarom? Omdat ieder kind ertoe doet. En omdat goed onderwijs niet ophoudt bij de Europees Nederlandse grens.

Van idee tot impact: Het Nationaal Onderwijs Congres Caribbean

Acht jaar geleden begon het met een idee. Een visie. Een verlangen om onderwijsprofessionals op de eilanden samen te brengen, te inspireren en met nieuwe inzichten naar huis te laten gaan. Zo ontstond Het Nationaal Onderwijs Congres Caribbean. Geen log evenement waar je wegdommelt bij de zoveelste keynote, maar een bruisende bijeenkomst vol energie, inhoud en heel belangrijk ruimte om elkaar echt te ontmoeten.

Inmiddels is het congres uitgegroeid tot een begrip. Met meer dan 2250 deelnemers, verdeeld over drie eilanden: Aruba, Curaçao en Bonaire. En dit is nog maar het begin. De plannen zijn helder: we groeien door naar zes eilanden. Sint Eustatius, Saba en Sint Maarten mogen zich vast gaan opmaken. Want het onderwijsfeestje komt eraan!

Kwaliteit boven alles

De Rolf groep heeft een naam hoog te houden als het gaat om kwaliteit. Of je nu kijkt naar de ontwikkelingsmaterialen, trainingen of advies: de lat ligt hoog. En dat mág ook, want kinderen verdienen niets minder.

Tegelijkertijd beseffen ze dat je geen 'Hollandse' oplossingen moet kopiëren naar het Caribisch gebied. Wat werkt in Zwolle, werkt niet per se in San Nicolas, Tera Kora of Rincon. De context is anders. De cultuur is anders. De uitdagingen zijn anders. Daarom werkt de Rolf groep altijd samen met de lokale scholen, besturen en partners, zij-aan-zij.

Dat voel je. In de aanpak. In de toon. In de passie.

Mensen met een missie (en een warme glimlach)

Wat de Rolf groep zo bijzonder maakt, is niet alleen wat ze doen – maar vooral hoe ze het doen. Je ontmoet geen afstandelijke adviseurs in stropdas, maar mensen die je met een warme glimlach verwelkomen. Die met twee voeten in de modder (of het Caribisch zand) staan. Die snappen hoe het is om voor de klas te staan, om te werken met beperkte middelen, om altijd te zoeken naar balans tussen lesgeven, plannen en je eigen ontwikkeling.

Passie, bevologenheid en kennis vormen de kern van het team. Ze geloven in de kracht van het collectief, maar hebben ook allemaal een persoonlijk vuur. Een vuur dat overslaat op anderen. Dat merk je op het congres. Dat voel je tijdens een training. En dat werkt aanstekelijk.

De toekomst is nu – en wij zijn er klaar voor

We kunnen blijven dromen over hoe onderwijs eruit zou kunnen zien. Maar waarom zouden we wachten? De wereld verandert sneller dan ooit. De tijd van denken is voorbij – dit is de tijd van doen.

En ja, het is spannend. Veranderen doet soms een beetje pijn. Maar het is ook mooi, krachtig en verfrissend. Zeker als je weet dat je het niet alleen hoeft te doen. De Rolf groep staat naast je. Met ervaring, enthousiasme en een flinke dosis durf.

Dus laten we samen blijven bouwen. Aan klassen waarin ieder kind zich gezien voelt. Aan teams die blijven groeien. Aan scholen waar leren leuk, waardevol en betekenisvol is.

Tot slot: onderwijs op slippers mag – als je maar vooruitgaat!

Of je nu werkt op een basisschool op Aruba, een kinderopvang op Bonaire of een VO-school op Curaçao: jij bent deel van een grotere beweging. Een beweging richting toekomstgericht, inspirerend en inclusief onderwijs.

De Rolf groep is er. Niet als voorbijgaande gast, maar als duurzame partner. Niet met een vinger in de lucht, maar met de handen uit de mouwen. Met kennis, lef, liefde – en een gezonde dosis humor. Want ja, leren mag ook gewoon leuk zijn!

Jeroen Rougoor

Export Manager Caribbean,
eilandfan en overtuigd dat leren pas
echt werkt als het raakt.

**Win een e-learning
naar keuze**

Laat je gegevens
achter en maak
kans!

Leesmotivatie in het basisonderwijs

door Marjan Klein, onderwijsadviseur

“Wat vind je leuk?”

Het lijkt een eenvoudige vraag, maar voor veel leerlingen is het een onbekende. Ze weten namelijk nog niet wat ze leuk vinden om te lezen. En juist dat is de crux als het gaat om leesmotivatie in het basisonderwijs. Want motivatie is dé motor achter leesvaardigheid. Als kinderen iets lezen dat hen interesseert, gaan ze lezen — en blijven ze lezen.

Waarom leesmotivatie telt

Lezen is essentieel voor succes op school, en later ook in de samenleving. Maar zonder motivatie komen veel kinderen simpelweg niet tot lezen. Zeker kinderen die moeite hebben met lezen, hebben positieve leeservaringen nodig. Die beginnen bij motivatie: als een kind plezier ervaart tijdens het lezen, is de kans veel groter dat het vaker gaat lezen — en dus beter wordt in lezen.

Uit onderzoek blijkt dat leesmotivatie bestaat uit drie onderdelen:

Leeszelfconcept: hoe goed denkt een kind te kunnen lezen?

Leestaakwaardering: vindt een kind lezen leuk en belangrijk?

Leesattitude: wat is de algemene houding ten opzichte van lezen?

Wanneer kinderen laag scoren op deze onderdelen, neemt hun leesplezier snel af. Dat zie je terug in hun gedrag: lezen wordt dan een moeite in plaats van iets leuks. En dat terwijl juist regelmatige leeservaringen cruciaal zijn voor het ontwikkelen van een brede woordenschat, betere spelling en meer taalgevoel.

Aidan Chambers: lezen is sociaal

De Britse pedagoog Aidan Chambers ziet lezen niet als iets wat je in je eentje doet, maar als een sociale activiteit. Zijn bekende uitspraak is: “Een kind dat niet leest, heeft het juiste boek nog niet gevonden.” Die juiste boeken vind je pas als je met elkaar in gesprek gaat over lezen.

Zijn benadering draait om vier pijlers:

Toegang tot boeken: een breed, gevarieerd aanbod dat aansluit bij interesse en niveau.

Tijd om te lezen: structurele leesmomenen, elke dag weer.

Ruimte om te lezen: een uitnodigende en rustige plek in de klas.

Samen lezen: met leerkrachten, ouders en klasgenoten ervaringen delen.

Volgens Chambers is een leescultuur iets dat je actief bouwt. Zijn Leescirkel laat zien hoe kinderen zelf boeken kiezen, geef ze dagelijks leestijd en voer gesprekken over wat ze gelezen hebben. Dit alles zorgt ervoor dat lezen een gewoonte wordt — en vooral iets waar kinderen plezier aan beleven.

Wat kun je als leerkracht doen?

Een paar praktische tips:

1. Leer je leerlingen écht kennen

Vraag waar ze van houden: welke hobby's hebben ze? Wat kijken ze op tv? Deze informatie helpt je om boeken aan te reiken die aansluiten bij hun belevingswereld.

2. Creëer een inspirerende leesomgeving

Richt een aantrekkelijke boekenhoek in met boeken in diverse genres en thema's. Zorg dat de collectie regelmatig wisselt, zodat er altijd iets nieuws te ontdekken valt.

3. Bespreek boeken samen

Introduceer boekgesprekken in de klas. Laat leerlingen delen wat ze gelezen hebben en wat ze ervan vonden. Zo leren ze ook van elkaar.

4. Dagelijks ritueel

Plan elke dag een kort vast leesmoment (bijvoorbeeld 10-15 minuten) waarin iedereen leest. Zo wordt lezen een gewoonte.

5. Geef zelf het goede voorbeeld

Laat zien dat lezen leuk is. Lees zelf voor, vertel over boeken die jou raken, en laat jouw enthousiasme werken als aanjager.

6. Geef kinderen een stem

Laat leerlingen meebeslissen over nieuwe boeken voor de klas. Dit verhoogt hun betrokkenheid en maakt de leeshoek ook echt hún plek.

Scan en lees meer in de whitepaper over leesmotivatie in het basisonderwijs

Wist je dat? Lezen in een rustige plek vergroot het leesplezier tot 40%.

TAAJ JACHT

YES

Ervaar de kracht van taal,
tekstbegrip, spelling en
grammatica in samenhang!

Met veel aandacht en tips voor het
betrekken van andere (thuis)talen tijdens
de les en ook pre-teaching.

83% van
de gebruikers
geeft de
methode een
8 of hoger!

Scan en lees meer!

zwijzen.nl/taaljacht

zwijzen

Breng leren
tot leven

rekenen met

Sem Som

Rekenen
voor
groep 1-2,
3 en 4

Meegroeien met het kind
Geïntegreerd bewegend en spelend leren
Veel en gevarieerd automatiseren

93% van
de gebruikers
geeft Semsom
een rapportcijfer
8 of hoger

Scan en lees meer!

zwijzen.nl/semsom

Waarom e-learnings werken: flexibel leren met blijvend effect

Iedereen leert op zijn eigen manier. De een duikt graag in een boek, de ander leert door te doen. En steeds vaker gebruiken we digitale middelen om onze kennis bij te spijkeren. E-learnings spelen daar slim op in: het is flexibel, persoonlijk en effectief. Maar waarom is het eigenlijk zo'n goede manier van leren.

Leren op jouw moment

Misschien wel het grootste voordeel van e-learnings: je leert waar en wanneer het jou uitkomt. Of je nu een kwartiertje tijd hebt op school, of 's avonds thuis nog even een module wilt afronden — je hoeft je leerproces niet aan te passen aan een vast programma. Dat maakt het ideaal voor mensen in het onderwijs of de kinderopvang, waar de dagen vaak al flink gevuld zijn.

Deze flexibiliteit sluit aan bij inzichten uit de psychologie: mensen leren effectiever als ze zelf keuzes kunnen maken over hoe en wanneer ze leren. Dit vergroot het gevoel van eigenaarschap, en daarmee ook de motivatie om door te gaan.

Van kennis naar praktijk

E-learnings zijn vaak opgebouwd uit korte, overzichtelijke modules. Geen dikke stapels theorie, maar leerstof die je direct kunt toepassen. Dat is niet alleen prettig, maar ook effectief. Onderzoek laat zien dat mensen beter leren als ze de stof actief verwerken — door opdrachten te maken, vragen te beantwoorden of te oefenen met situaties uit de praktijk.

Ook directe feedback is hierin cruciaal: veel e-learnings geven meteen aan wat goed ging en wat beter kan. Dat voorkomt dat je fouten inslijt, en zorgt voor een steile leercurve.

Slim opgebouwd voor beter begrip

Een goede e-learning houdt rekening met hoe ons brein werkt. Informatie wordt bijvoorbeeld vaak in kleine brokken aangeboden, ondersteund door beeld en geluid. Deze combinatie van tekst, beeld en interactie zorgt ervoor dat je de stof beter onthoudt. Dit sluit aan bij de zogeheten multimedia learning-theorie, die stelt dat mensen effectiever leren wanneer meerdere zintuigen worden aangesproken.

Bovendien helpt het om in je eigen tempo te leren. Als je iets niet meteen begrijpt, kun je terugspoelen, herhalen of extra uitleg bekijken — zonder druk of tijdslimiet.

Altijd actueel, voor iedereen gelijk

In een wereld waarin kennis snel verandert, wil je dat je leermateriaal up-to-date is. E-learnings kunnen eenvoudig worden aangepast met de nieuwste inzichten, zonder dat je hoeft te wachten op een volgende trainingsdag. En iedereen die de training volgt, krijgt dezelfde heldere uitleg — wel zo handig als je met een team werkt aan een gezamenlijke aanpak.

Meer dan alleen een tool

Een e-learning is geen doel op zich, maar een krachtig middel om ontwikkeling te stimuleren. Het geeft onderwijsprofessionals de ruimte om zelf regie te nemen over hun groei. Door de combinatie van flexibiliteit, interactie, directe feedback en doordachte opbouw, sluiten e-learnings naadloos aan bij de wensen van deze tijd.

E-learnings zijn praktisch, effectief en motiverend. Het helpt je om stap voor stap nieuwe kennis op te doen én deze toe te passen in de praktijk. Of je nu werkt aan je eigen ontwikkeling of je hele team wilt versterken — met een e-learning geef je leren een krachtige impuls.

E-learnings die wij aanbieden

Burgerschap: Samen bouwen aan een actieve samenleving!

Met deze e-learning geef je jouw onderwijs meer diepgang en help je kinderen zich te ontwikkelen tot burgers die weten hoe ze actief kunnen deelnemen aan onze samenleving.

AI in het onderwijs: innovatie en bewustwording

Met praktische voorbeelden, interactieve opdrachten en actuele inzichten leer je hoe je AI kunt inzetten om onderwijs toekomstbestendig en efficiënter te maken.

STEAM in de klas: Innovatief leren voor de toekomst

Met praktijkgerichte modules en inspirerende voorbeelden leer je zelf STEAM-lessen ontwerpen, een onderzoekende houding bij leerlingen stimuleren en een STEAM-rijke leeromgeving creëren.

Scan en ontdek alle e-learnings

Tips voor samen leren

1. Volg met een collega een korte module tijdens koffietijd.
2. Bespreek samen één nieuwe ontdekking en kijk hoe je deze kan toepassen in je werk.
3. Plan een kwartier in om een nieuw thema te verkennen dat je nieuwsgierig maakt.

Win een e-learning naar keuze

Laat je gegevens achter en maak kans!

Creativiteit: knutsel of creatie?

door Nicole Verdonk,
onderwijsadviseur

Is het kunst of een opdracht?

In de kleuterklas en kinderopvang wemelt het van de knutselwerkjes. Een herfstboom hier, een paashaas daar, allemaal prachtig om te zien, maar vaak identiek. Het kind volgt stappen, gebruikt voorgeschreven materialen, en maakt wat de bedoeling is. Leuk? Ja. Creatief? Niet per se.

Als je kinderen echt wilt laten groeien, is het tijd om creativiteit weer centraal te zetten in de klas. Niet het eindproduct, maar het proces. Niet het volgen, maar het ontdekken. In deze whitepaper lees je waarom dat zo belangrijk is en hoe je het aanpakt.

Creativiteit: spelen met ideeën

Jonge kinderen ontdekken de wereld via hun zintuigen. Ze voelen, ruiken, bouwen, scheuren, schilderen. En dat is precies waar hun hersenen blij van worden. De eerste levensjaren zijn namelijk cruciaal voor de hersenontwikkeling. Spelen en experimenteren zorgen voor nieuwe verbindingen in het brein. Dat is de kracht van creativiteit.

Onderzoek van o.a. Harvard (2023) laat zien dat creatieve activiteiten de ontwikkeling van zogeheten executieve functies versterken: vaardigheden zoals plannen, probleemoplossend denken en impulscontrole. Deze vaardigheden

zijn niet alleen handig in de klas, maar vormen een stevige basis voor de rest van het leven.

Het verschil tussen werkjes en creatief bezig zijn

Een 'werkje' is een vooraf bedacht eindproduct: elk kind maakt hetzelfde. Denk aan een kerstboom van vouwblaadjes of een geknutselde kip voor Pasen.

Creatief bezig zijn draait juist om het ontdekken. Het kind mag zelf kiezen, experimenteren, fouten maken — en daar iets eigens van maken.

We zetten de belangrijkste verschillen op een rij:

Procesgericht vs. productgericht:

bij creativiteit draait het om het leerproces, bij een werkje om het resultaat.

Vrijheid vs. instructie: kinderen maken eigen keuzes in materiaal, vorm en aanpak.

Uniciteit vs. uniformiteit: ieder kind creëert iets unieks, in plaats van allemaal hetzelfde.

Fouten als kans: bij creativiteit zijn 'fouten' onderdeel van het leerproces, niet iets wat

Tip: Laat de kinderen starten zonder voorbeeld en zelf het eindproduct bedenken.

gecorrigeerd moet worden.

Maar moeten kinderen dan geen technieken leren?

Zeker wel! Maar dat doe je door ruimte te geven voor oefenen, ontdekken en experimenteren — niet door te focussen op het perfecte eindresultaat. Denk aan het leren knippen, scheuren of mengen van kleuren. Die technieken blijven een onderdeel van het aanbod, maar zonder het kind te beperken in expressie of fantasie.

De officiële aanbodsdoelen uit volgsystemen richten zich op vaardigheden zoals “scheurt stroken” of “maakt fijne bewegingen uit de pols”. Niet op “kan een kip plakken”. Dus laten we dat ook als uitgangspunt nemen bij het ontwerpen van creatieve opdrachten.

De rol van de professional

Als pedagogisch medewerker of leerkracht ben jij de sleutel tot een rijke, creatieve leeromgeving. Jouw aanpak maakt het verschil. Enkele uitgangspunten:

Faciliteer in plaats van te leiden: stel vragen in plaats van opdrachten te geven.

Bied een rijk aanbod aan materialen: denk aan natuurlijke materialen, herbruikbare spullen, verf, klei, etc.

Vermijd oordelen: stel vragen als “Hoe ben je op dit idee gekomen?” in plaats van alleen “Wat mooi!”

Denk in ontwikkeling: welk leerdoel staat centraal (bijv. fijne motoriek), en welk creatief proces past daarbij?

Geef ruimte voor fouten: fouten maken is leren, durven en groeien.

**Scan en lees
meer in de
whitepaper over
creativiteit**

Wist je dat? Vrij creëren versterkt probleemoplossend vermogen.

**Win een
knutselpakket!**

Laat je gegevens
achter en maak
kans!

Creativiteit in de klas – Praktische tips

Vrij ontdekken

Geef 3 materialen en laat kinderen zelf iets maken

Door de keuze te beperken tot drie materialen, verlaag je de drempel en stimuleer je creativiteit binnen kaders. Kinderen ontdekken hoe ze materialen kunnen combineren en wat er allemaal mogelijk is. Tip: kies voor afwisselende materialen, bijvoorbeeld papier, knopen en touw, en kijk hoe verschillend de resultaten zijn.

Organiseer een “foutenbord” en vier de creatiefste fout

Kinderen leren dat fouten maken erbij hoort. Een “foutenbord” laat zien dat ook mislukte of onverwachte ideeën waardevol zijn. Dit bevordert een positieve mindset en geeft ruimte om trots te zijn op experimenten. Laat kinderen zelf uitleggen waarom hun ‘fout’ eigenlijk best een vondst was.

Zintuigen prikkelen

Zet muziek op en laat kinderen tekenen wat ze voelen

Muziek zet emoties in beweging. Door kinderen te laten tekenen of schilderen op basis van wat ze horen en voelen, versterk je hun vermogen om abstracte gevoelens om te zetten in creatieve expressie. Wissel tussen rustige muziek en energieke ritmes en bespreek de verschillen in hun werk.

Gebruik natuurlijke materialen van buiten

Bladeren, takken, stenen of zand geven een extra dimensie aan knutselactiviteiten. Natuurlijke materialen zorgen voor variatie in textuur, vorm en kleur. Bovendien leren kinderen zo spelenderwijs over de natuur. Tip: maak een seizoenshoekje waar kinderen zelf materialen kunnen verzamelen en inzetten.

Vragen stellen

Vraag: “Hoe ben je op dit idee gekomen?”

Deze vraag nodigt kinderen uit om hun denkproces te delen en bewust te reflecteren op hun keuzes. In plaats van alleen het eindproduct te waarderen, geef je aandacht aan hun creativiteit en eigen verhaal. Dit versterkt hun zelfvertrouwen en stimuleert denkvaardigheden.

Laat kinderen elkaars werk beschrijven i.p.v. beoordelen

Wanneer kinderen elkaars werk beschrijven, leren ze beter kijken en waarderen zonder te vergelijken of te oordelen. Dit bevordert een veilige sfeer en respect voor elkaars unieke ideeën. Je kunt dit eenvoudig organiseren door in tweetallen te werken.

De rol van de professional

Faciliteer in plaats van te leiden

Geef geen kant-en-klare opdrachten, maar bied ruimte en stel vragen die het denkproces in gang zetten.

Bijvoorbeeld: "Wat zou er gebeuren als je dit materiaal anders gebruikt?"

Bied een rijk aanbod aan materialen

Zorg voor diversiteit: herbruikbare spullen, natuurlijke materialen, verf, klei, stofjes, karton. Hoe breder het aanbod, hoe groter de kans dat kinderen nieuwe combinaties uitproberen.

Vermijd oordelen

In plaats van te zeggen "Wat mooi!", kun je vragen stellen als: "Wat zie je zelf als het meest bijzondere aan je werk?" Zo leg je de focus op hun eigen creativiteit.

Geef ruimte voor fouten

Herinner kinderen eraan dat fouten onderdeel zijn van leren en groeien. Benoem zelf ook eens een creatieve 'fout' en laat zien hoe dit juist nieuwe ideeën oplevert.

Tip voor gebruik: Print deze pagina, knip de tips los en gebruik ze als inspiratiekaartjes in de klas of opvang. Laat kinderen zelf kaartjes trekken om de activiteit een speels begin te geven.

Samen groeien en inspireren: het Nationaal Onderwijs Congres Caribbean in beweging

Het onderwijscongres vervult een cruciale rol als inspiratiebron en ontmoetingsplek voor professionals. Het is niet alleen een moment om kennis te delen, maar ook een kans om elkaar te versterken en samen verder te groeien.

Acht jaar ontwikkeling, impact en ambitie met SKOA als partner

Wat begon als een samenwerking tussen SKOA en de Rolf groep is uitgegroeid tot een toonaangevend congres voor onderwijsprofessionals in het Caribisch gebied. SKOA zette als trendsetter de eerste stap met een duidelijke visie op professionalisering en onderwijsontwikkeling op Aruba. Dankzij de intensieve samenwerking met de Rolf groep kreeg het congres vervolgens vleugels en werd het breder uitgerold naar onder andere Curaçao en Bonaire. "We zitten nu op een weg die geen terugweg kent," stelt Anuesca Baly vastberaden.

Een congres met een missie: hoe het begon

Het eerste congres vond plaats op 18 september 2018 in het Renaissance Hotel op Aruba. Mevrouw Josette Daal toenmalig algemeen directeur

van SKOA, stond samen met de Rolf groep aan de wieg van het evenement. Mevrouw Anuesca Baly was als opvolgster van Mevrouw Daal net in dienst en liep meteen mee. "Het voelde als iets wat Aruba écht nodig had – een plek voor inspiratie, ontmoeting en ontwikkeling."

In 2019 volgde een tweede editie, die al snel te groot bleek voor de oorspronkelijke locatie. Parkeerproblemen en de groeiende belangstelling leidden in 2022 tot een verhuizing naar het Hilton Hotel. "Een congres moet voelen als een investering in jezelf. Even uit de school, in een professionele setting. Dat is pure waardering."

Innovatie in moeilijke tijden

Toen COVID-19 in 2020 en 2021 roet in het eten gooide, werd het congres omgevormd tot een digitale editie. "De Rolf groep reisde af naar Aruba, SKOA heeft toen lokaal satellietlocaties ingericht, met workshops op afstand. Het was improviseren, maar het werkte," aldus mevrouw Baly.

Samenwerking en groei

De samenwerking met de Rolf groep kreeg in 2021 een formele basis met

"We willen trendsetter zijn en blijven, niet om voorop te lopen, maar om anderen te inspireren hetzelfde te doen. Laat ze ons maar kopiëren. Dan hebben we het goed gedaan." - Anuesca Baly, algemeen directeur SKOA

een vijfjarig contract. Sindsdien is het congres een gedeelde inspanning. De Rolf groep verzorgt een groot deel van de workshops en lokale experts van onder andere IPA, JGZ en andere onderwijsinstellingen op Aruba verzorgen de overige workshops

Een ander hoogtepunt was het opleiden van Digitale Geletterdheid Experts, deze opleiding startte ook in 2018. "Tien collega's haalden hun Post-HBO diploma. Door de inzet van de Rolf groep kwam het contact met Google tot stand en in januari 2020 de deelname aan de London Bett-reis van de Rolf groep" vertelt mevrouw Baly. Deze stap vormde de opmaat naar een bredere digitale transformatie.

Erasmus+, educatieve weken en de toekomst

In 2023 ontving SKOA de Erasmus+ accreditatie. Hierdoor kunnen SKOA docenten vanaf Aruba naar het buitenland om zich verder te ontwikkelen. Nieuw in 2025 is dat SKOA de week voorafgaand aan het SKOA congres zelf workshops verzorgen in een 'Educational Week'. "We hebben veel geleerd, maar nu is het tijd om het door te geven, te oefenen, toe te passen, en het écht eigen te maken."

Ook inhoudelijk verandert het congres. "De kern blijft rekenen en taal, daar begint alles, maar de nadruk komt meer te liggen op praktische vaardigheden. Docenten moeten de ruimte krijgen om te oefenen, te reflecteren en te groeien in de praktijk."

Waarom SKOA het congres organiseert

SKOA neemt haar verantwoordelijkheid voor professionalisering serieus. "We hebben bewust zélf geïnvesteerd, ook toen overheidssteun uitbleef. Want als werkgever moet je in je mensen investeren." Deze visie wordt breed gedragen binnen de organisatie en blijkt uit structurele opleidingen voor IB'ers, rekenspecialisten, kwaliteitscoördinatoren en schoolleiders.

Volgens mevrouw Baly is het geen luxe, maar noodzaak: "Je verwacht toch ook niet dat een chirurg twintig jaar niet bijleert? Waarom zouden we dat in het onderwijs wel normaal vinden?"

Waardering als sleutel tot ontwikkeling

Het congres is meer dan een studiedag: het is een gebaar van

waardering, een investering in mensen en een krachtige aanjager van onderwijsontwikkeling. "We willen dat collega's zich gezien voelen. Dat ze merken: mijn werkgever doet iets voor mij. En dat motiveert."

De toekomst van het congres? Die ziet mevrouw Baly als een uitnodiging tot navolging. "We willen trendsetter zijn en blijven, niet om voorop te lopen, maar om anderen te inspireren hetzelfde te doen. Laat ze ons maar kopiëren. Dan hebben we het goed gedaan."

SKOA als motor voor professionalisering

SKOA heeft zich, in samenwerking met de Rolf groep, in de afgelopen jaren ontwikkeld tot een krachtige speler op het gebied van professionalisering in het onderwijs. De organisatie biedt gestructureerd trajecten aan voor o.a. IB'ers, rekencoördinatoren, teamleiders en Digitale Geletterdheid Experts. Daarnaast wordt er ingezet op coaching, kennisdeling en het creëren van een professionele cultuur waarin ontwikkeling vanzelfsprekend is. Niet alleen voor de leerling, maar ook voor de docent en zelfs voor ouders. "Want echte groei gebeurt samen."

"Het congres is meer dan een studiedag; het is een gebaar van waardering, een investering in mensen en een krachtige aanjager van onderwijsontwikkeling." - Anuesca Baly, algemeen directeur SKOA

Opleiding Kleuterspecialist

Versterk de ontwikkeling van het jonge kind met kennis, inzicht en impact

De eerste schooljaren vormen de basis voor een leven lang leren. Met de post-hbo-opleiding Kleuterspecialist til je het onderwijs aan kleuters naar een hoger niveau en leer je hoe je spel en ontwikkeling optimaal met elkaar verbindt. Deze opleiding is bedoeld

voor professionals die willen bijdragen aan een rijke speelleeromgeving waarin kleuters echt tot bloei komen.

Je verdiept je in de unieke ontwikkelbehoeften van jonge kinderen, krijgt inzicht in de laatste wetenschappelijke inzichten en leert hoe je een doelgericht spelaanbod vormgeeft. Van taal en rekenen tot motoriek en sociaal-emotionele

ontwikkeling: je ontdekt hoe je gericht monitort, bijstuurt en ondersteunt. Met aandacht voor ieder kind, vanuit een beredeneerde aanpak.

De opleiding bestaat uit vijf modules, waaronder Spel, Ontwikkelingsgebieden en Beredeneerd aanbod. Theorie en praktijk zijn volledig verweven, zodat je direct kunt toepassen wat je leert – in je klas én binnen het team.

“Onze trainer vertelde ontzettend bevlogen en deskundig over het jonge kind. Met een goede voorbereiding zijn we tot een inspirerende dialoog gekomen met een grote groep professionals. Het positieve proces heeft geleid tot een mooie opbrengst.”

Opleiding Digitale Geletterdheid Expert

Neem het voortouw in digitale ontwikkeling binnen jouw school

Digitale geletterdheid is niet langer een bijzaak, maar een essentieel onderdeel van toekomstgericht onderwijs. In de post-hbo-opleiding Digitale Geletterdheid Expert leer je hoe je digitale vaardigheden duurzaam en doordacht verankert binnen het basisonderwijs. Speciaal ontwikkeld voor ICT-coördinatoren, I-coaches en leerkrachten die willen uitgroeien tot kartrekker in hun school.

Tijdens acht bijeenkomsten verdiept je je in onderwerpen zoals lesaanpak, veranderstrategie, creatief gebruik van technologie, inclusie met ICT en de verbinding met actuele thema's zoals burgerschap en big data. Je werkt aan een praktisch en toekomstbestendig plan, afgestemd op de specifieke situatie van jouw school. Zo kun je direct aan de slag én bouw je mee aan de digitale basis voor volgende generaties.

“Tijdens de module goed inzicht gekregen in wat verandering met jezelf kan doen. En wat het met anderen kan doen en hoe je daar mee om kunt gaan.”

Opleiding Rekenspecialist

Van kleuter tot groep 8: versterk het rekenonderwijs in de volle breedte

Wil je het rekenonderwijs op jouw school naar een hoger plan tillen én een stevige doorgaande lijn creëren van groep 1 tot en met 8? Dan is de post-hbo-opleiding Rekenspecialist precies wat je zoekt. Je ontwikkelt je tot expert op het gebied van rekenonderwijs én tot coach voor collega's binnen jouw team.

Wat deze opleiding uniek maakt, is dat ook rekenen bij het jonge kind integraal onderdeel is van het programma. Je leert hoe je leerlingen met uiteenlopende rekenvaardigheden begeleidt, inclusief leerlingen met ernstige rekenproblemen (ERWD). Daarbij krijg je concrete handvatten

op basis van bewezen modellen zoals het drieslagmodel en het handelingsmodel.

De opleiding bestaat uit vier pijlers:

Didactiek: verdiep je in effectieve rekenstrategieën;

Differentiatie: leer inspelen op diverse onderwijsbehoeften;

Leeromgeving: ontwikkel een rijke, uitdagende leercontext;

Professionele rol: geef richting aan rekenbeleid en coach collega's.

Met negen bijeenkomsten, praktische opdrachten en een afsluitende presentatie van je eigen ontwikkeling sluit je deze opleiding af als erkend rekenspecialist – klaar om direct impact te maken in de klas én binnen je schoolorganisatie.

"We zijn meegenomen in de laatste theorieën, ideeën en modellen binnen het rekenonderwijs, met heel veel vrijheid en mogelijkheden om zelf aan te geven waar je behoefte aan hebt of waar je graag meer over zou willen weten. Het was vooral inspirerend en zette ons aan het denken."

Inspirerende tips

Leren stopt niet na je diploma, het begint pas echt in de klas.

Elke nieuwe vaardigheid die jij leert, wordt een cadeau voor je leerlingen.

Blijven leren is de sleutel tot energie, plezier en zelfvertrouwen in je werk.

Kleine stappen in je ontwikkeling maken een groot verschil voor kinderen.

Wie blijft groeien als professional, geeft leerlingen het mooiste voorbeeld.

Opleiding tot intern begeleider

Maak het verschil in leerlingenzorg, onderwijskwaliteit én schoolontwikkeling

De rol van intern begeleider is volop in beweging. Waar deze functie zich eerder vooral richtte op leerlingenzorg, is er nu een bredere, strategische rol weggelegd binnen de school. Met de post-hbo-opleiding Intern Begeleider ontwikkel je je tot een sterke spil in het web van onderwijsverbetering, leerlingbegeleiding en teamontwikkeling.

Deze tweejarige opleiding is bedoeld voor leerkrachten die willen doorgroeien, of voor intern begeleiders die hun expertise willen verdiepen. Je leert hoe je als IB'er een brug slaat tussen praktijk en beleid, en hoe je collega's coacht, (toets) data analyseert en onderwijskwaliteit bewaakt. Ook ontwikkel je gespreksvaardigheden en verdiep je je in thema's als opbrengstgericht werken, het inspectiekader, intervisie en veranderprocessen binnen de school.

De opleiding bestaat uit 16 bijeenkomsten, verspreid over 2 schooljaren. Theorie, literatuur, praktijkopdrachten en intervisie zijn sterk verweven en sluiten naadloos aan op de realiteit van jouw schoolomgeving.

"De opleiding was super leerrijk. Een goed balans tussen theorie en praktijk. De inhoud is echt gericht op het doel. De inhoud heeft voor mij een heel goed structuur en makkelijk volgen. Kortom het is een absolute aanrader voor toekomstige Interne begeleiders!"

Tips uit de workshop "Praktisch aan de slag met AI in de klas"

AI kan je als onderwijsprofessional op verrassend eenvoudige manieren ondersteunen. Met deze praktische tips haal je meer creativiteit, variatie en efficiëntie uit je lessen:

Brainstormbuddy – laat AI drie creatieve invalshoeken geven voor het maken van een lesontwerp

Gebruik AI als creatieve sparringpartner. Wanneer je vastloopt in het maken van een lesontwerp, kan AI in een paar seconden drie frisse invalshoeken geven. Zo ontdek je snel nieuwe perspectieven en originele ideeën die je direct kunt inzetten in de klas.

Verschillende niveaus – vraag AI om dezelfde opdracht op drie moeilijkheidsniveaus te herschrijven.

Niet iedere leerling leert op hetzelfde tempo of niveau. Met AI kun je dezelfde opdracht laten herschrijven op drie verschillende moeilijkheidsniveaus. Dat scheelt tijd én zorgt ervoor dat je makkelijker kunt differentiëren in je les.

Afbeeldingen maken – gebruik een AI-tool om illustraties of iconen voor je lesmateriaal te genereren

Een beeld zegt vaak meer dan woorden. AI-tools kunnen je helpen om snel illustraties of iconen te genereren die perfect passen bij jouw lesmateriaal. Zo maak je je lessen aantrekkelijker en visueel sterker, zonder dat je zelf hoeft te tekenen.

Feedback in een klik - laat AI voorbeeldfeedback schrijven die je daarna personaliseert voor je leerlingen

Feedback geven kost vaak veel tijd. Met AI kun je voorbeeldfeedback laten genereren die je vervolgens personaliseert voor je leerlingen. Dat versnelt het proces en zorgt dat je toch altijd persoonlijke en gerichte feedback geeft.

Lesstarter – vraag AI om een quizvraag of stelling als Energizer aan het begin van je les

Een energieke start maakt direct verschil. Vraag AI om een quizvraag of een prikkelende stelling te bedenken die je als energizer kunt inzetten aan het begin van je les. Zo heb je meteen de aandacht van je leerlingen en zet je de toon voor een actieve les.

Win een set digitale geletterdheid skillskaarten met prompt ideeën voor jouw klas

Laat je gegevens achter en maak kans!

Tips uit de workshop “Een probleemloze klas zou dat kunnen?”

Een probleemloze klas – kan dat?

Een probleemloze klas klinkt misschien als een droom, maar met kleine, praktische stappen kun je al veel bereiken. Het gaat om breed kijken, luisteren naar elkaar en samen verantwoordelijkheid nemen. Deze vijf tips helpen je om direct verschil te maken in jouw groep.

1. Klasregels door leerlingen

Laat je leerlingen zelf drie kernregels bedenken en hang deze zichtbaar in de klas.

Waarom? Als kinderen hun eigen regels formuleren, voelen ze eigenaarschap en zijn ze meer bereid zich eraan te houden. Zo ontstaat een gezamenlijk gedragen basis.

2. Verantwoordelijkheid delen

Stel elke week een nieuwe ‘klastaken-crew’ aan voor taken als het schoonmaken van het bord of het uitdelen van materialen.

Waarom?

Door verantwoordelijkheden te delen leren kinderen samenwerken, voelen ze zich betrokken en dragen ze bij aan een goed functionerende klas.

3. Positieve taal gebruiken

Herformuleer regels positief: zeg bijvoorbeeld “We luisteren naar elkaar” in plaats van “Niet door elkaar praten”.

Waarom?

Positieve taal benadrukt gewenst gedrag en schept een vriendelijke sfeer waarin kinderen eerder geneigd zijn mee te doen.

4. Conflicten oplossen in drie stappen

Leer kinderen een eenvoudige aanpak:

1. Vertel wat er gebeurde
2. Vertel hoe jij je voelt
3. Bedenk samen een oplossing

Waarom?

Deze methode maakt emoties bespreekbaar en geeft kinderen tools om zelf verantwoordelijkheid te nemen voor conflicten.

5. Geef de klas een stem

Laat leerlingen ideeën aandragen voor een gezelligere klas en voer er elke week eentje uit.

Waarom?

Dit versterkt de groepsband en geeft kinderen het gevoel dat hun stem telt. Kleine initiatieven kunnen een groot verschil maken in de sfeer.

Met deze tips leg je de basis voor een positieve, betrokken en energieke groep waarin ieder kind zich gehoord voelt.

Motivatie in het onderwijs

door **Pepijn Dousi** – motivatie-expert bij **Motivatiemeesters**

“Is het voor een cijfer?”

“Ik snap er helemaal niks van.”

“Waarom moeten we dit leren?”

Als docent hebben we het allemaal weleens gehoord in onze klas. En eerlijk is eerlijk, op zulke momenten kan het best lastig zijn om je eigen enthousiasme te bewaren en gemotiveerd met je leerlingen aan de slag te gaan.

Hoe leerlingen hun schooltijd ervaren, wordt door tal van factoren beïnvloed. Denk maar aan de inhoud van het curriculum, de groep waarin leerlingen terechtkomen, het schoolbeleid waarmee ze geconfronteerd worden, en bijvoorbeeld de betrokkenheid en ondersteuning van hun ouders.

Ook de docent speelt een belangrijke factor in hoe leerlingen erbij zitten op school. Mede dankzij een motiverende docent zijn leerlingen vaker enthousiast over wat ze leren, werken ze actiever mee en behalen ze betere resultaten. Een demotiverende docent, daarentegen, is voor leerlingen vaak een bron van irritatie, stress en zelfs schooluitval. Maar welke aanpak is wel of net niet motiverend?

De afgelopen vijftien jaar hebben we ons hierin verdiept door onderzoeken te bestuderen, talrijke lesbezoeken te doen, met leerlingen in gesprek te gaan én zelf veelvuldig les te geven. Alle inzichten en ervaringen hebben we verwerkt in het boek *Motiverend Lesgeven. Hoe? Zo!*

In dit boek hebben we de verbinding gelegd tussen inzichten uit de cognitieve psychologie – over effectief leren – en inzichten uit de motivatiepsychologie. De belangrijkste inzichten hebben we gecombineerd met onze jarenlange praktijkervaring. De vraag die hierbij steeds centraal stond, was: hoe kun je op verschillende momenten in je les de drie psychologische basisbehoeften Autonomie, verBondenheid en Competentie – kortweg ABC – pedagogisch én didactisch ondersteunen, zodat de leerlingen de les als motiverend ervaren?

Met dit boek en in onze workshops en begeleidingstrajecten willen we je helpen (nog) motiverender les te geven. Motiverend lesgeven is echter geen one-size-fits-all. Wat werkt in jouw klas, hangt samen met jouw manier van lesgeven, jouw vak, jouw leerlingen en de context waarin je werkt. Er is niet zozeer één beste manier. Daarom schrijven we je niet voor hoe je moet lesgeven, maar gaan we samen met je op zoek naar wat werkt in jouw klas, bij jullie op school.

Onze ervaring is dat je vaak al met kleine aanpassingen op bepaalde momenten in je les een groot verschil kan maken!

**Win een boek van
Pepijn Dousi.**

Laat je gegevens achter
en maak kans!

Motivatie in de klas – Praktische tips

Energieke start

Begin met een prikkelende vraag of actueel filmpje

Een verrassende start wekt nieuwsgierigheid en trekt direct de aandacht. Denk aan een vraag als: "Wat zou er gebeuren als..." of een kort nieuwsfragment dat aansluit bij het thema van de les. Dit helpt leerlingen om actief en met focus te beginnen.

Zet muziek op bij binnenkomst

Muziek beïnvloedt de sfeer direct. Kies een energiek liedje om de klas een boost te geven of een rustig nummer om geconcentreerd te starten. Zo wordt het klaslokaal meteen een plek waar leerlingen zich welkom en betrokken voelen.

Keuzemoment

Geef 2 opdrachten en laat kiezen

Keuzevrijheid vergroot de motivatie. Als leerlingen zelf kunnen bepalen welke opdracht ze doen, voelen ze meer eigenaarschap en nemen ze verantwoordelijkheid voor hun werk. Zorg dat beide opties leiden naar hetzelfde leerdoel.

Laat kinderen zelf een mini-projectje doen

Geef ruimte voor eigen ideeën. Een mini-project van één of twee lessen waarin leerlingen zelf iets onderzoeken, ontwerpen of presenteren, laat ze ervaren hoe leuk leren kan zijn als ze hun interesses volgen.

Verbinding

Laat leerlingen elkaar iets uitleggen

Door iets aan een ander uit te leggen, verdiepen leerlingen hun eigen kennis en versterken ze sociale vaardigheden. Laat tweetallen of kleine groepjes samen korte uitleg geven of voorbeelden bedenken. Dit maakt leren actiever en samenwerkender.

Sluit af: "Wat vond jij vandaag waardevol?"

Reflectie op het einde van de les helpt leerlingen bewust stil te staan bij wat ze geleerd of ervaren hebben. Deze vraag geeft jou als docent ook waardevolle feedback en laat zien dat hun mening ertoe doet.

Tip voor gebruik: Print deze pagina en knip de tips los.

Gebruik ze als inspiratiekaartjes om elke les een energieke start, een motiverend keuzemoment of een verbindend slot te geven.

"Samen leren, samen groeien" – Nihayra Leona over de kracht van Het Nationaal Onderwijs Congres Caribbean

Met een achtergrond als ontwikkelingspsycholoog, twintig jaar ervaring in Nederland, 2,5 jaar als directeur-bestuurder van de Fundashon pa Skol Humanista na Papiamentu en nu ruim een jaar als directeur Dienst Openbare Scholen weet mevrouw Nihayra Leona als geen ander wat professionalisering voor het onderwijs kan betekenen. Het Nationaal Onderwijs Congres Caribbean is voor haar niet alleen een evenement, maar een strategische bouwsteen voor de ontwikkeling van leerkrachten, schoolleiders én het onderwijs op de eilanden.

Van keynote naar intensieve samenwerking

Mevrouw Leona's eerste kennismaking met het congres begon in Nederland, waar zij als keynote spreker op het CLIL-congres in Den Haag aanwezig was. Tijdens die reis bezocht ze het hoofdkantoor van de Rolf groep in Ochten. "We zijn in goed contact gebleven. Elk jaar dat Prince Heyligher of Jeroen Rougoor op Curaçao waren, spraken we elkaar en zo ontstond het idee om deel te nemen aan het congres. In het eerste jaar presenteerde ik zelf, over taal en de relatie tussen verschillende talen, gebaseerd op mijn promotieonderzoek."

Haar betrokkenheid groeide verder dankzij haar ervaring als voorzitter van Levende Talen Sectie Papiaments, een sectie die zich inzet voor het bevorderen van de Papiamentse taal en studiesucces van leerlingen en studenten binnen het Koninkrijk. Met haar netwerk droeg ze sindsdien ook regelmatig sprekers aan.

Traditie van volledige deelname

Vanuit haar vorige functie bij Fundashon pa Skol Humanista na Papiamentu (FSHP) nam mevrouw Leona al het volledige team mee naar het congres. Die aanpak zet ze bij DOS voort: "Dit jaar doen alle 800 medewerkers mee. In rapporten over de basiskwaliteit van het onderwijs op Curaçao komt duidelijk naar voren dat docenten behoefte hebben aan professionalisering. Het congres is een perfect moment om daar concreet invulling aan te geven."

Thema's die aansluiten bij urgente behoeften

Voor DOS sluit het congres naadloos aan bij hun meerjarenthema DOS in balans, met aan de ene kant de mens en aan de andere kant de inhoud. "Je moet eerst aan de mens werken voordat je de inhoud kunt

versterken. Scholen zijn bezig met cultuurverandering en opvoedingsvraagstukken. Daarnaast starten we een meerjarig traject meertaligheid op drie scholen, met 50/50 onderwijs in Papiaments en Nederlands. Dat vraagt om inspiratie, nieuwe kennis en praktische handvatten. Het congres is daarin een waardevolle aanvulling."

Ook de diversiteit in aanbod spreekt haar aan: "de Rolf groep brengt internationale sprekers en verrassende hoogstaande workshops. In combinatie met ons eigen aanbod van de eilanden, dat veelal in Papiaments wordt gegeven, ontstaat er een mooie balans."

Professionele organisatie met een warm karakter

Wat mevrouw Leona waardeert, is de manier waarop het congres wordt georganiseerd: "Alles wordt geregeld, van inschrijving tot programma. Het is professioneel én warm. Het voelt nooit alsof het alleen iets van Nederland is, iedereen wordt betrokken. Bovendien kijkt Jeroen samen met ons naar de behoeften op het eiland en stemt hij het programma daar deels op af. Zo krijg je maatwerk met een verrassingsfactor."

Afsluiter

Voor mevrouw Leona is het Nationaal Onderwijs Congres Caribbean een plek waar kennis, inspiratie en samenwerking samenkomen. "Met de juiste thema's, sterke organisatie en betrokkenheid van alle eilanden, kunnen we het onderwijs hier echt verder brengen," benadrukt ze.

"Het congres is daarmee niet alleen een evenement, maar een strategische bouwsteen voor de ontwikkeling van leerkrachten, schoolleiders en het onderwijs op de eilanden."

*- Mevrouw Leona,
Directeur Dienst
Openbare Scholen
Curaçao (DOS)*

Curriculumgericht werken: meer grip, meer ruimte

door Michel de Hond, directeur MijnLeerlijn

"Een curriculum is geen papieren tijger, maar het kompas van je onderwijs."

Tijdens het Nationaal Onderwijs Congres Caribbean nodig ik deelnemers in mijn workshop uit om opnieuw te kijken naar een fundamentele vraag: **Wat leren onze leerlingen écht en hoe weten we dat?**

Curriculumgericht werken vraagt om meer dan alleen het volgen van een methode. Het gaat om bewust kiezen welke doelen je aanbiedt, wanneer en waarom. Zeker in situaties waarin methodes niet specifiek zijn afgestemd op jouw curriculum, maar wel waardevolle elementen bevatten, is het essentieel om als team regie te houden. Want een curriculum is geen document in de kast, het is het kompas van je onderwijs.

Door leerdoelen expliciet te maken en te koppelen aan periodes, leergroepen en ontwikkelniveaus, ontstaat overzicht. Je krijgt inzicht in waar leerlingen staan ten opzichte van het beoogde uitstroomprofiel. Door systematisch te volgen, analyseren en bijstellen, wordt zichtbaar wat werkt en wat aandacht vraagt. Dat geeft niet alleen grip op het leerproces van de leerling, maar ook op het aanbod van de school.

Benieuwd naar praktijkvoorbeelden of handvatten? Scan en lees meer.

Wat dit vraagt van teams:

Eenduidige taal: spreek af wat je bedoelt met doelen, aanbod, leerlijnen en succescriteria.

Gezamenlijke reflectie: bespreek regelmatig wat behaald is, wat niet en waarom.

Onderbouwde keuzes: pas je aanbod aan waar nodig, en je curriculum waar het structureel knelt.

Het doel is niet om méér te doen, maar om bewuster te doen wat ertoe doet. Zodat leerlingen krijgen wat ze nodig hebben, en leerkrachten kunnen vertrouwen op een doordacht kader.

In mijn werk bij **MijnLeerlijn** ondersteun ik scholen die deze omslag stap voor stap willen maken. Niet door alles anders te doen, maar door bewust te kiezen en structureel te verbeteren.

3 tips voor morgen in de klas of in je werk

Gebruik gezamenlijke taal in het team

Plan een kort overleg met collega's waarin je één begrip (bijv. succescriteria of leerlijn) afsprekt en verduidelijkt. Dit zorgt meteen voor meer eenduidigheid in de communicatie en voorkomt misverstanden.

Begin klein met leerdoelen

Kies één leerdoel voor de komende week. En bepaal zelf wat de leerlingen je moet laten zien om het doel te behalen. Kan dit gelijk na de les of moet dit bijvoorbeeld op een onverwacht moment zijn.

Geef kinderen eigenaarschap

Bespreek de succescriteria met je leerlingen. Zo maak je het doel zichtbaar en kunnen leerlingen zelf ook aangeven of ze voelen dat ze het behalen.

*We print all
colors of the
Caribbean*

Groot Davelaar 145-147, Willemstad, Curaçao
www.boprinter.com • sales@boprinter.com • +599 9 737 8088

FLYERS | BROCHURES | MAGAZINES | BUSINESS CARDS | LETTERHEADS/STATIONERY
STICKERS | FOLDERS | POSTERS | BOOKLETS | CATALOGS | CALENDARS | NOTEPADS

Het Nationaal Onderwijs Congres Caribbean is mede mogelijk gemaakt door

**Bedankt en
graag tot ziens
in 2026!**

27 oktober – Aruba
28 en 29 oktober – Curaçao
30 oktober – Bonaire

Win een van de pakketten met
Rolf puzzels en materialen!

Laat je gegevens achter en
maak kans!

Schrijf je nu in voor
het HNOCC 2026 via
de QR-code

Blijf op de hoogte van alle ontwikkelingen via onze socials.

